

Lo Somaten

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIV

Reus Diumenge 15 d' Octubre de 1899

Núm. 3390

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d' aquest diari y en las principals llibrerías d' aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallofré, carrer Junquera, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publicuin.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes.
provincias ultramarinas.
Extranjero y Ultramar.
Anuncios, a preus convencionales.

Farmacia Serra

12 ANYS

XAROP SERRA

La que paga més

contribució de la pro-

Oberta tota la nit

es lo millor remey pera combatre per crò-

tos

vincia.

AGRICULTORS ALERTA

Visiteu lo magatzém de guanos de

A RIUDOMS

Massó y Ferrando

Guano classe superior.—Id. de

Magatzém a Riudoms

y a Reus Vila, núm. 3.

De viatge

MAELLA

Lo primer que evocarà la pensa del lector, al llegir lo nom de la població que serveix de capçal a las presents ratillas, serà que en ella s' produheixen y exportan á molts mercats las figas secas; y Maella, cal dirho ab justicia y en favor seu, no son tot figas lo que cull y exporta, puig fa una bona recolecció d' olivas y rahims, sega forsa número d' espigas de blat y posseheix bonas hortas de las que n' treu tota classe de llegums y fruita.

Pera las maellenchs las figas secas son algo menos que las olivas que nosaltres cullim pera trencar ó posar en solch.

Maella es una població, vila, d' antich aspecte, y totes sas casas senyalan que las minuterías del rellotje del temps han donat molts voltas en la seva esfera, desde la seva fundació; mes en cambi ls seus vehins son de temperament jove: nobles com aragonesos que son, franchs y expansius com a catalans quina llengua parlan, y confirmant que son dignes dels que habitém á l' altre costat del Ebre, á més de franchs y expansius, perque tenen la dot de la laboriositat y del treball, desenrotllant las sevas iniciatives malgrat l' incomunicació en que vivían ab Catalunya, avans de que la via dels Directores nos comunicés ab Casp, ab quina ciutat hiestá comunicada per una bona carretera.

La guerra carlista, ab motiu de la qual foren cremats los arxins del Municipi y Parroquia, es la causa que hagin desaparegut entre ls flams de las fogueradas, los documents que ns podíam orientar ó testimoniar la época de sa fundació. Avuy per avuy, com á únich testimoni d' aquell temps sols existeix un castell enderrocat dels Duchs de Hija, senyors feudals ab tota mena de drets que ls concedía la societat de la edat mitja y que avuy atortunadament la ilustració del poble ha desterrat per sempre més y ls ha enterrat en la fossa del oblit, quin castell feudal té una historia momoderna, jo crech més que será una llegenda, en la que se cita que l' darrer comte que vingué á administrar sa hisenda va tenir que fugir en un carro carregat de fems, perque haventse conquistat las antipatías del poble, li agafá por de que fessin ab éll lo que feren ab un ninot que vestí ab la seva roba y colocá en un finestral del castell, al qual, á trets de trabuch, lo deixaren foradat com un purgador.

Una de las principals fonts de riqueza de la vilá es la del riu Matarranya que hi passa besant las casas, demunt del qual s' hi aixeca un bonich pont de deu ulls, d' archs estil alarb, quin riu rega un gran número de jornals de terreno que si no fos per la seva aygua, tal volta serían parions ab aquells erms y pobres del tot que bastant sovint, massa sovint per desgracia, se troban en sas provincias germanas Osca y Terol, mentres que ara son hermosas hortas y serveixen fins de embelliment á la vila, perque convidan al foraster á que disfruti ab la belleza del seu paisatge.

Lo Matarranya es un riuhet inofensiu: l' aygua que porta per son lit de molsa, llisca joganera y remoreja cansons d' alegría si una seca massa persistent no acaba per estrangularlo y seca del tot los seus humits ulls; pero també alguna vegada s' enfada, bufa y s' infla de coratge com si tingnés de realisar alguna venjanse, y per poch que l' ajudi la tormenta se surt de mare, inunda ls horts més propers dels seus marges y sembra llàgrims, desesperacions, y fins la ruina de petits propietaris, que tot lo seu capital lo tenen empleat en aquells horts tan pintoreschs.

Vist lo castell, pont, riu y campinya y visitat si s' vol las iglesias, la Parroquia per lo seu campanyer y la de fora la població per son valor artístich, res hi queda que mereixi especial atenció; las casas y carrers son com los de molts vilas y ficsantnos en lo que podríam

anomenar vida privada ó pública (com se vulgui) del poble, nos topariám ab las miserias de la política que s' ensenyoreix del cor dels seus habitants y ls separa en dos bandos, alimentant los odis dels uns vers los altres, y poguent esser causa inconscient que s' estanqui la vida floreixent que en particular ha anat desenrotllant de poch anys á aquesta part.

Y per contrast á aquesta nota, desagradable, seguint en nostre estudi psicológich, vindriám en coneixement de las bellas dots personals que individualment adornan als maellenchs, dots verament recomanables, y que á jutjar per la acullida que á mí m' han dispensat, franca y en un grau excessiu hospitalaria y la que he vist dispensar á otras personas, com jo forateras, son en élls innatas.

No feya pas un quart d' hora que hi arribava per primera vegada, després d' un viatge tan llarch com pesat, tan aburit com molest, puig hi arribava procedent de Tortosa passant per Gandesa y Calaceit (aviat ho escriu la ploma) y jo no puch dir d' ahont sortíam, pero á la taula del «Casino de la Unión» me vegí tot seguit voltat de personas distingidas de la vila, ab qui més que simpatisarhi varem fraternisar als poch moments. Semblava que tament fossim antichs amichs que de molts anys no ns havíam vist, y que en nostras ánimas hi fessin reviscolar aquellas delsas afeccions que sols se guardan pera las personas á qui estiman, las estretas de mà que la cortesia y la educació aconsellan lo cambiar al sernos presentadas las personas que no s' coneixen.

No sabían los ilustrats metjes senyors. Carceller y Grilló, ignorava l' antés farmacéutich senyor Folquer, desconeixia l' acreditat comerciant senyor Pinyol y lo mateix los hi passava als joves y acaudalats propietaris senyors Casadó y Bellovar, la qualitat de batziller que en aquella confortable reunió hi podia ostentar jo, y qui sab si al sorpéndrels aquestes ratillas ho dirán aixís: «Vaya un batziller aquell senyor que ns visitá!» y tindrán rahó. Jo devia callar, agrahir de cor las atencions y obsequis que m' dispensaren y esperar la primera ocasió de demostrárloshi que quedava á la recíproca.

Pero qué podía ferhi si l' cor lo tinch petit pera guardarhi una quantitat tan grossa de gratitut, més que posar lo sobrant en aquestes ratillas, fondat en lo principi que del escrit sempre queda?

Heus-aquí per qué ho he fet y heus-aquí la defensa y excusa que ls espera si algun dia aquells senyors me n' demanan compte.

FRANCESH COLOM y ESCODA.

(Seguirá.)

Del cor

Si es cert que las il·lusions perdudas, fullas conegudas son jay! del arbre del cor, del meu—puch dir—tantas fullas han fet caure ls desenganys, que sempre una espessa pluja d' il·lusions sols ha sigut ma vida errant fent sa ruta pe ls viarany de mos anhels, per entremis de foscurias d' esperanzas sense nom, d' insomnis y d' aventuras...

No he fet més que trepitjar fullam mort que l' vent ajunta, produhint lo meu trepitj un soroll séch que m' enutja.

Del meu arbre m' creya, avuy, que no quedava cap fulla, y, per dissort, he sentit

que una ventada sols una! n' ha fet moure un' altra més... Déu sab si es aquesta l' última! quan també caygui, ¡pobret del meu cor qu' en vá pau buscal... No m' quejará més remey que arrencar á corre-cuyta l' arbre de soca y arrel, que m' pot dú á la sepultura.

Quan la fulla aqueixa, donchs, caygui per sort malestruga, quan de ma joventut ja falta de saya, ja aixula, quedi sols lo tronch corcat ab lo brançam net de fullas; quan quedi l' cor sol y verm amagat en la boscuria d' angoixas y pesars, creus é il·lusions mortas... ma súplica acullim, amchs del cor: resen per las mévas culpas y pecats. ¡Una oració per mon ánima, sols una!

J. BARBANY.

Barcelona, Octubre 1899.

Somni

Symbol.

Acabo de passar per un carrer desconegut per mí, molt bonich, molt ample, molt curt, las cases son daurades, lo cel pur sense una bromá; tendres noyas están demunt los finestrels y somrián á mon pas y jo com impellit per forsa extranya vaig passar passant adpressa sens poguerme deturar.

Després espenyut sempre per la mateixa forsa entro en un' altra total diferent de la primera, estrata y negra tota plena de ombres y llarga molt llarga que no s' acaba may de passar.

Al ser aquí m' he despertat y he recordat mon somni. Lo primer l' he comparat ab lo carrer curt molt curt de las il·lusions primeras y aquell estret y tan llarch ab lo dels amarchs desenganys.

LLUIS ROBERT.

Barcelona 4 Octubre 1899.

Joan Francesch Millet

Aquet gran artista va ser un ferm devot de la religió del art, va ser un mártir y morí com un héroe, lluytant y fent tasca per realisar lo seu ideal.

Ben meregut té que fem coneixer alguns detalls de la seva vida per si algú hi ha que no l' coneix ni per las grandesas de las suas obras.

En Millet nasqué en Gruchy, prop de Cherburgo, en l' any 1814. Fill de pagesos, segons la costum normanda fou educat per son avia. Sent encara un brivall, comensá á demostrar gran afició y aptitut per lo dibuix y las llettras; coneixia perfectament lo llatí y la «Biblia», era gran admirador de Virgili, Homero y de tots los autors grecs en general.

Convensus los seus pares de que Millet no havia nascut per los treballs agricols lo van enviar á Cherburgo perque acabés de completar la seva educació artística en lo taller de Meronel. Per aquell temps, li encarregaren alguns quadros murals que va pintar y existeixen en la iglesia de la Trinitat. Ab los diners rebuts per aquelles obras, desitjos de ovirar nous horitzons, arribá á París (1837) allavors havia

viscut vintidós anys. Al poch temps va enmullerar ab una noya de Cherburgo.

De tots los quadros que vist en lo Museu del Louvre, foren sos predilectes los de Fra Angelico, Pusino, Kesneur, y mes que tots en Delacroix, y com á escultor en Fidias. Trobava molt dolents á Watteau y Bucher.

Va estudiar al costat de Paul Delaroche, ab el que tingué discussions sobre las sevas tendencias y credo artistic, fins que deixa en Bucher per seguir am en Delacroix.

Per últim, convensut de sí mateix, trencá ab tot lo que no li deixava avansar per lo seu propi camí. Y oblidant los dogmas y preceptes que li havian ensenyat, deixa Paris y se'n va á Barbizon, allí en mitj del camp, fent vida de pagés, sense mes cuadros que estudiar que 'ls que li donava la naturalesa y sense tindre mes tractats d'Estetica que li ensenyessin á comprendre la bellesa que la sentida per son cor al contemplar lo camp, comensa á treballar vivint modestissimament, no menjant mes que llegums y fent tota mena de estalvis per no veures precisat á comerciar ab 'ls seus cuadros, fentlos al parer del vulgo. Millet s'inspirava en la realitat, los seus cuadros tenen per assumpto las costums dels pagesos. Ningú com ell ha sapigut trobar tan bé el caracter d' aquesta gent, los retratava en cos y anima.

Quatre xais y una nena que 'ls guarda, un remat de bens, entre la posta d'un camí y la silueta del pastor destacantse demunt del cel daurat per lo sol de la posta, dos llenyaters estellant una soca ó una noya fent mitja ó unas donas espigolant. Tot aixó pintat ab sobrietat tal com ó veyia y sentia fugint de tot convencionalisme, y no obstant de ser realista al mateix temps sembla en aquestos quadros sentirse la fortor de la matèria ab la flaire de la poesia: ab aixó s'encloa la gran personalitat d'en Millet.

Pobre Millet! Fins després de sa mort, no va tothom comprendre y admirar son talent. La mort li portá la gloria y la vida á sas obras, en aquellas mateixas avans per molts inadvertidas, ó foren objecte de burla y menyspreu. Lo seu famosissim y popular «Angelus», puig per arreu hi ha reproduccions, fins en tapissos y transparents, de primer li rehusaren en una Exposició, y venut á qualsevol preu per son autor, que s'trobava malalt y aclaparat per los desenganys y la miseria. Y encare que 'l va comprar lo tractaren de poch entés. Mes tart l'«Angelus» forma escola que tingué nombrosos adeptes, es venut á una companyia americana per 580 000 franchs, y reconegut per tot lo mon artistic com una de las mes preuhadas joyas del art modern.

En lo lloch ahont en Millet s'inspirá per lo seu «Angelus» en la pedra mateixa ahont s'asseya per pintar la tarde ab la claror del cap-vespre, gravaren una creu y á son peu «Angelus».

HORTENSI GÜELL.

Simbolica

Ja en forma de bruixot ó bé en blanca fantasma solcar l'hi vist l'espay enmatzinantne l'ayre.

Al sé á la mitja nit estendre hi vist sas alas allá hont s'aixecá un jorn el gloriós Valldaura.

Mes ¡ay! tothom en pés contra ell vol aixecarse y ¡ay! ¡ay! d'aquell trist jorn qui s'trovi en la batalla...

Contra ells ves que hi podran un poble de canallas com es el nostre avuy que ja no sent, ni parla.

sinó per insultar á aquells qu'ab fé propagán el sant amor á Déu, l'amor á nostra Pátria;

aquells que á Libertat un jorn esquarteraren unificant á tots ab aquell nom d'Espanya

SALVADOR BORRUT y SOLER.

Lo nou Alcalde de Barcelona

«Després de las consultas d'aquets dias y de las negativas d'algunas dignas personalitats de Barcelona á acceptar la vacant del doctor Robert, se sapigué lo nomenament de don Joseph Milá y Pi, antic entrantrant de Casa la Ciutat, ahont havia estat tinent d'alcalde fusionista anys enrera.

La designació del senyor Milá y Pi representa l' desbordament de la política planista, en la vida municipal de Barcelona, significa la desaparició de la resolucion que contenia las concupiscencias dels politichs. Lo nou Alcalde es tot un politich: per la seva falta de conviccions, per la volubilitat ab que sap passar d'un grupo al altre, dels fusionistas als conservadors dels conservadors als silvelistas, dels silvelistas als... no trigará á saberse; per la docilitat y disciplina ab que ha aprés de acotar las ordres de Madrid, vinguin com vinguin, y manin lo que manin.

La seva acceptació ha sorprés á molts y molts barcelonins, que s'pensavan no trobaria 'l Govern cap catalá prou despreocupat pera feise solidari de la conducta incalificable ab que ha procedit ab lo senyor Robert y 'ls industrials agremiats. Per aixó ahir eran molts los que hi volian buscar móvils pooh enlayrats, y relacionavan lo favor que 'l senyor Milá ha fet al Govern ab la próxima previsió d'un envejadissim càrrech judicial.

Aquestes mormuracions no las podem creure, tant més quan no son necessarias pera explicar l' actitud del senyor Milá y Pi, silvelista devot d'en Planes y planista del Círcol d'en Ferrer y Soler, que á n'en Silvela li ha vingut com l'anell al dit per satisfer á n'en Planes y Casals y deixar contents y enganysats, per ara al menos, als que 'l van seguir quan predicava alló de la «secció» y el «sentido jurídico».

De contentar á Barcelona en Silvela, no se n' ha preocupat al nomenar lo senyor Milá y Pi, al acceptar. Per aixó Barcelona reb al nou Alcalde ab demostracions ben significativas. Ab la seva protesta unánim y enérgica, tant com serena, vol Barcelona fer constar ben alt, pera que se'n enteri Catalunya y ho sapiga 'l Govern y ho comprendi la Reina, que 'l senyor Milá y Pi á Barcelona será Alcalde del Rey, però no de la ciutat.»

Fa sortir los colors vermells á las galtes llegir aquestas ratllas en un períodich de la sensatés de «La Ven de Catalunya»:

Mentida sembla que hi hagi hagut una persona de significació, y una personalitat que 'l dia de demá pot administrar justicia, que desafiant la impopularitat d'una població com Barcelona accepti ser successor del Doctor Robert.

La causa per lo que ha caygut l' Alcalde de Barcelona es una causa nacional dins de Catalunya y no trigará pas molts dias en convertirse en internacional en la major part de las regions que actualment constitueixen l' Estat Espanyol.

Llegeixin totas las personas no ja de nostre credo politich sino las mes indiferents en cuestiones politichs y posantse la mà al cor diguin si no fa pena lo veurer aquesta debilitat moral en las personas que pels seus coneixements d' il·lustració, sembla que haurían de ser los que encaussessin als temperaments débils é impresionables per lo camí de la regeneració que tant nos convé á tots.

Las firas y festas

Per fi han sortit los programas anunciant los festejos que tindran lloch en aquesta ciutat los dias 21, 22, 23 y 24 del actual, programas que están fets en los tallers tipografichs de nostre amic particular don Eduart Navás.

Cal fer constar aquest detall perque los programas de lujo sen verament bonichs y elegants y honran lo mateix á la població que al Sr. Navás.

En la portada tirada á varias tintas s'hi destaca l'escut de Reus y intercalats en lo text hi van fotografats de las vistas del «Campanar», «Gegauts», «Tornado», «Plassa de Hércules», «Pas de la professó per lo carrer de San Joan», «Passeig de Mata», y «Passeig de la Boca de la Mina» tirats á tinta blava, fotografats confeccionats en lo non taller del Sr. Navás que acaba d'instal·lar en lo terrat de la casa ahont té la impremta.

No 'ns cap lo mes petit pupte que aquets programas serán celebrats per tots nostres vehins y alabats ab justicia fora de casa.

CRÓNICA

Observacions Meteorológicas

del dia 14 d' Octubre de 1899

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

Table with 7 columns: Horas d'observació, Barómetro aneroida, Grau d'humiditat, Pluja en 24 horas, Aigua evap. en 24 h., Estat del cel, Obser. particular. Rows for 9 m. and 3 t.

Table with 6 columns: Horas d'observació, TEMPERATURAS (Máxima, Minim., Ter. tip.), VENTS (direcci., clase), NUVOLS (can.). Rows for 9 m. and 3 t.

Se 'ns ha assegurat que no mes s'han tirat 1000 programas de lujo y 3.000 d'ordinaris.

Si aixó es veritat francoament lo degacert de la Comissió ha sigut monumental.

Per qui n'hi haurá de programas ab una tirada tan fabulosa?

Al cap de molts dias que 'l cel se 'ns presentava ab tendencia á la pluja ahir nos regalá un fort ruixat prop del mitj dia y quatre gotas á la tarde, y per allá á las dotze de la nit caygué altre volta un fort ruixat.

Ahir reberem una infinitat d'encomandas d'amichs benvolguts nostres pera que 'ls hi proporció-

nessim los segells catalanistas que obran en nostre poder.

Com ja diguérem que s'limitessin en lo número, sentim no poguer complaurem á aquells bons amichs, y á fi de procurar que de la primera edició ne tinguin totas las personas que senten amor per Catalunya havém disposat servirne sols un número ben limitat.

Pera 'ls nous sellos, ó siguin los de la segona edició cap inconvenient en servir tots los que se 'ns demanin.

Sabém per autorisat conducte que durant las firas y festas actuará en lo Teatre Fortuny la companyia cómic-dramática castellana que dirigeix l'actor senyor Cepillo, la qual allargará la seva campanya artistica en aquesta ciutat fins á 20 representacions.

A la una de la tarde d'ahir se trobá en lo barranch del Más de Coll, á Miquel Pamies Andreu, pastor, ab varias teridas fetas, segons sembla, en una eyna de tall.

Lo Jutjat se constituí en lo lloch ahont se trobava l'indiat ferit y, practicadas las oportunas diligencias, ordená que fos conduhit al Hospital, ahont se trobava en grave estat.

Segons se deya lo ferit havia declarat que li havia fet lo propietari D. Joan Cabré (a) Botero.

En la nit d'avuy y en lo Teatre Fortuny se verificará ab tota solemnitat l'hermós acte de la repartició de premis als alumnos assistents á las classes del «Centro de Lectura» que més se distingiren durant lo passat curs. La festa, que promet ser brillantissima, estará subjecta al següent programa:

- Primer.—Sinfonia per la Banda de dita Societat. Segon.—Apertura per lo senyor President. Tercer.—Lectura de la Memoria per lo senyor Secretari de torn. Quart.—Reparto de premis. Sis.—La pessa coral de Clayé «Las Galas del Cinc», per l'Orfeo Reusense y la Banda del Centro. Seté.—La comedia en un acte de Gumá «Ensenyansa superior per la Secció Dramática de «La Palma». Vuité.—«Himne á Reus» de G Julia, per la banda y l'orfeo.

Nové.—La comedia en un acte de Pitarrá «Cosas del oncle» per la secció Dramática de «La Palma».

Los senyors invitats y 'ls senyors socis que hagin de concorrer al acte podran unirse á la comitiva que sortirà del Centro á dos quarts de deu.

Son varias las personas que 'ns han indicat los seus desitjos de que manifestessim á la Comissió organitzadora de nostras firas y festas, la conveniencia de fer una tirada de programas redactats en la nostra parla.

Per mes que no tenim gayre confiança en que se 'la complagui, ja que potser adoptada la nova costum de firmar los cartells y 'ls programas per remarcar la seva procedencia Oficial, no 's voldrá que al peu d'un escrit catalá hi figurin los seus noms, nosaltres trasladem aquell prech á la citada comissió.

En la societat «El Alba» se posará en escena aquesta nit lo drama en 3 actes «Herencia de lágrimas», acabant ab un ball á piano.

Diuhen de Barcelona:

«Ahir á la tarde, un numerós grupe va anar á rebre lo correu de Madrid ab la intenció d'impedir que 's vengués la innoble premsa que ab tanta poca solta combat á Catalunya. Al sortir los venedors ab los paquets de diaris, s'hi va tirar al demunt lo públich ab indignació, y á no ser per la policia que ho va impedir, allá mateix se cremavan tots los números. Los paquets se 'ls va emportar la policia y no sabém lo que n'devia fer, pero en los kioskos no 's veyia un diari madrileny per remey.»

Lo Jutjat de primera instancia de Tarragona no tifa l'auto dictat als hereders ignorats de D. Joan Minguez Tobar, del comer, vehí de Burgos.

Lo de Reus emplassa á D. Joan Ferré Solé, pastisser, vehí d'aquesta ciutat.

Lo de Montblanch cita als consorts Ramon Civit Termens y D.ª Teresa Molas Amigó.

Y 'l de Vendrell cita al testimoni Francesch Huguer Soler, quin actual parader s'ignora.

Lo recaudat ahir en la Administració de Consums d'aquesta ciutat, per diferentas especies, puja á la cantitat de 1194'47 pessetas.

Nostres apreciables lectors llegiran en la present edició un anunci de la ben reputada firma dels senyors **Velentín & Cia.**, Banquers y Expendidors general de loteria a *Hamburgo*, tocant a la loteria de *Hamburgo* y no dubtem que 'ls interessara molt, ja que s'ofereix per pochi gastos alcansar en un cas felís una fortuna ben important. Aquesta casa envia també gratis y franch lo prospecte oficial a qui 'l demani.

Secció oficial

Club Velocipedista

Pera l' concurs de màquines adornades que se celebrará en lo Velódromo d' aquesta Societat lo dia 23 del actual a las tres de la tarde, se fica 'l terme de inscripció als ciclistas locals fins lo dia 19 del corrent a les onze de la nit conforme al compromís firmat en aquella fetxa, y als ciclistas extra-locales per tot lo dia 20 del mateix mes.

Lo que 's fa públich pera general coneixement. Reus 14 Octubre 1899.—Lo Secretari, Miquel Perpinyà.

Registre civil

del dia 13 d' Octubre de 1899

Naixements

Teresa Bonet Marrasé, de Pere y Teresa.—María Igual Fort, de Joaquim y Francisca.—Camilo Robert Pino, de Camilo y Josepha.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

Joan Batlle Colomer, 50 anys Manicomi.—Joseph M. Anqué Costro, 8 mesos, S. Magí 19.—Francisco Pedret Borjas, 33 anys, Seminari 24.

Secció religiosa

Sant d' avuy.—Santa Teresa de Jesús.

CULTS RELIGIOSOS

Iglesia de las Carmelitas Descalzas

Avuy, diumenge, dia de la gran reformadora del Carmelo la Seráfica Santa Teresa de Jesús la honoraran sas fillas ab los cults següents:

A dos cuarts de deu se cantarà l' ofici solemne ab sermó que está a càrrech del Rvmt. P. Jacobi Carmelita Descals. A dos quarts de sis de la tarde se cantarà al orga lo Seráfich Triasegi se farà l' últim dia de la Novena y s' acabarà donantse a dorar la Reliquia de la Santa.

Parroquia de Sant Joan Batista (Providencia).

Avuy, diumenge, a las 8 tindrà lloch la Missa de comunió general ab plática preparatoria que farà lo predicador de la Novena de Santa Teresa de Jesús lo Rvmt. P. Anton Pou, religiós franciscá.

A dos cuarts de deu se cantarà un solemne ofici a veus ab armonium per las Religiosas d' aquest convent, y predicará las virtuts exímias de la Santa Doctora de la Iglesia lo reputat orador sagrat Rvmt. don Francisco Solé. A las sis de la tarde continuarà lo solemne Novena de la Santa, sent demá dilluns l' últim dia de la mateixa.

Sant de demá.—Sant Galo.

Secció comercial

MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA

Entradas del dia 13

De Barcelona en 1 ds. pol. gol. Europa, de 89 toneladas, ab tránzit, consignat a D. Manuel Rodriguez. De Bilbao y esc. en 22 dias v. Cabo San Martín, de 1.201 ts., ab ferro, tabaco, pansas y figas y sucre, consignat a D. Marián Peres. De Barcelona, en 7 horas, creuher Marqués de la Ensenada, de 1.200 ts., ab son equipo.

Despatxadas

Pera Málaga y esc. pol. gol. Europa, ab tránzit. Pera Marsella y esc. v. Cabo San Martín, ab efectos. Pera la mar, creuher Marqués de la Ensenada, ab son equipo.

Bolsí de Reus

CARRER MONTEROLS, NÚMERO 27

Cotisació a Barcelona a las 4 de la tarde del dia d' ahir.

Interior	64'80	Cubas del 86	72'68
Orenses	12'80	Cubas del 90	60'87
S. Juan		Aduanas	95'75
Norts	51'15	Ob. 5 0/0 Almansa	89'12
Fransas	45'25	Id. 3 0/0 Fransa	44'75
Filipinas	78'50		
		PARIS	
Exterior	61'	Norts	
		GIROS	
Paris	28'75	Londres	32'55

Se reben ordres pera operacions de Bolsa. Compra y venta al contat de tota classe de valores cotisables de Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas d' or de tots los paissos.

J. Marsans Rof

Representant en feus: **JOAQUIM SOCIATS**

CARRER SANTA AGNA, 26. (Teléfono núm. 21)

Cotisació a Barcelona a las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	64'82	Aduanas	95'75
Exterior		Norts	51'10
Amortisable		Fransas	45'30
Cubas 1896	72'62	Orenses	12'80
Cubas 1890	60'75	Obs. 6 0/0 Fransa	88'00
Filipinas	78'12	Id. 6 0/0	44'75
Exterior Paris	60'75	Id. 3 0/0	
		GIROS	
Paris	28'50	Londres	32'55

Ordres de Bolsa pera Barcelona Madrid y Paris.— Compra y venta al comptat de tota classe de valores.— Descompte de cupons.— Compra de monedas d' or y bitllets de tots los paissos.— Giros sobre Barcelona y Madrid.

Cambis corrents

en lo dia d' ahir donats per la Junta Sindical del Colégi de Corredors de Comers de la plassa de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS

	Ops.	Diner.	Paper
Londres 90 dias fetxa.		32'10	32'25
> 60 dias fetxa			
> vista		32'80	33'10
Paris 90 dias fetxa			
Paris vista	28'50-28'75		
Marsella vista			

VALORS LOCALS

	DINER	PAPER	OPER.
ACCIONS	Ptas.	Ptas.	
Gas Reusense.	625		
Industrial Farinera	575		
Banch de Reus de Descomptes y Prestams		650	
Manufacturera de Algodón	100	110	
Compañía Reusense de Tranvias			
Compañía Reusense de Tranvias privilegiadas de cinch per 100	200		

Anuncis particulars

CLASSES DE MÚSICA

TEORIA Y PRACTICA MODERNA

DE

SOLFEG, PIANO Y CANT

A DOMICILI Y EN SA CASA PER LO PROFESSOR

DON ESTANISLAO MATEU

Arrabel Santa Anna, 64, Entressol.

Curs especial pera senyoretas

APRENT REPARTIDOR

Se necessita un en la Imprempta d' aquest diari.

LLET PURA DE VACA

VACAS SUSSAS

Hort de Pau Abelló

Se ven al carrer primer del Roser núm. 4.

Fábrica de flors artificials

DE

María Perpinyá

REUS.—Carrer Major, número 22.—REUS

Com tots los anys en aquesta época hi ha un gran y variat surtit en coronas fúnebres, flors de seda, pluma, porcelana, zinc y tela impermeable; medallons de diferentes formas y classes, creus, penaments y altres objectes artístichs que en lo dia de difunts, solen colocarse sobre las tombas, com carinyós tribut dedicat a la memoria dels que foren.

Alta novetat en coronas de porcelana

Se fan també tota classe d' inscripcions ab lletras brodadas, pintadas y de paper, destinadas al propi objecte.

PREUS REDUHITS

NOTA.—Se dibuixan cintas pera brodar inscripcions.

Telégramas

Madrid 14.

Lo Consell de ministros d' avuy promet revestir extraordinaria importancia.

Probablement, y aixís ho indica un períodich, lo ministre d' Hisenda s' oposará d' un modo terminant al concert económic ab Catalunya.

Lo Sr. Durán y Bas exigirá 'l compliment de la promesa del Govern, suscitantse allavors un conflicte.

—Es objecte de molts comentaris lo ocoregut ahir a la nit a Madrid, a la arribada de Cort.

Al arribar al palau d' Orient lo carnatge que conduxia als reys, d' un numerós grupo en lo que hi havia variis senyoras, sortiren crida de: 'ls presoners de Filipinas?

La indispensable policia corregué al lloch del sucés y disoigué a las manifestants.

Aquestas tornaren a reunirse poch després, demanant que las rebés la regent.

Tractadas aquesta última vegada ab més consideració, se 'ls hi feu compondre la inoportunitat de la hora.

Allavors se retiraren després d' haver realizat l' acte referit, que per cert ha tingut molta ressonancia.

—Telegrafia de Oporto que ahir se registraren tres invasions de peste bubónica.

—Lo tren exprés de Toledo ha descarrilat prop de Madrid.

No han ocoregut desgracias personals.

—A Alcalá de los Gazules (Cádiz) s' ha verificat un meeting de protesta contra 'ls projectes del ministre d' Hisenda.

Los representants dels gremis acordaren resistir.

L' acte resultá entusiasta.

—Ha quedat terminada satisfactoriament los huelgo de boters de Jerez.

Los amos han accedit a las pretensions dels huelguistas, que demanavan la jornada de vuyt horas.

—Se diu que ja s' ha realizat un topament entre boers inglesos. No se sap lo resultat d' aquesta primera batalla en lo Transvaal.

—Lo «Diario Oficial del Ministerio de la Guerra» publica una real ordre disposant que passin a la reserva activa, conforme vagin cumplint los tres anys en filas, los reclutas del 96 que serviren a Ultramar.

—Telegrafia de Londres que 'ls boers han atacat Angogos y avansan ab entusiasm cap a la frontera del Natal.

Lo govern inglés ha contestat al «ultimatum» de Krüger.

Sa contestació es un model de superbia y altivessa. Inglaterra no tem la guerra—diu—ni pot acceptar las condiciones ab que li brinda 'l Transvaal pera arribar a la pau.

M. K. úger, al rebre 'l despaig del govern de la reina Victoria, telegrafia al «The World» de Nova York donant gracias als Estats Units per no haver acceptat la tendencia absorbent de la Gran Bretanya.

Termina 'l despaig ab aquestos párrafos:

«Lo Transvaal va a la guerra convensut de la justicia de la seva causa.»

»Las Repúblicas Sud africanas lluytarán fins a morir.»

—Se diu que 'l ministre de Marina ha resolt suprimir la subsecretaría de son departament. Altres negan que 's fassi tal supressió. Aquesta subsecretaría fou creada després d' haver projectat lo govern las economías.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

ELECTRA REUSENSE

Suministre de forsa ab ELECTRO-MOTOR

Aquesta Societat suministrarà forsa motris ab ELECTRO-MOTORS als industrials que ho sollicitin. Los Motors de corrent continua a la vegada que extraordinarias condicions d' economia en lo cost de compra y consum, reuneixen las de *marxa silenciosa*, gran llimpiesa, espay reduhit y facilissim maneig, ventajass difícills d' obtenir ab altres sistemas. Tenen marxa senzillament variable y ab un simple moviment de palanca se regulan y cambian a voluntat, las velocitats mínima a máxima.

Los gastos d' oli pera son engrassament y sos desgasts, son tan insignificants, que poden en realitat considerarse com nuls.

En aquestas oficinas se facilitarán cuanta classe de datos sían necessaris.

Reus 9 Juny 1899.—Per la *Electra Reusense*, LO DIRECTOR.

Licor de fibrina y carn líquida RICHARD

Lo millor tónich-reconstituyent conegut, indicadíssim contra 'l raquitisme, escrófula, tuberculosis, convalecencias y en totas las malaltias caracterissadas per lo sello de la debilitat y que requereixen un bon aliment sens embargar l' estómach. Se ven en totas las farmacias.

Llibre important

CARTILLA RÚSTICA

PREUS DELS PLANTADORS DE

Vinyas Americanas

Aquest llibre, conforme lo seu nom indica, es de gran interès actualment a tots los pagesos y propietaris de vinyas, tota vegada que en ell a més de donarse compte dels importants temas que foren objecte de discussió en lo congrés que se celebrà en Sant Sadurn de Noya, s' hi troban explicadas ab claretat totas aquellas operacions y cuidades que indispensablement requereix lo cultiu del nou cep americà; entre altres: multiplicació y plantació de la nova vinya; empelt; poda, y alseda dels ceps y manera de cuydarlos; verdader mode de espampolar y de abonar y femar las vinyas, etc.; etc.; seguit d' altres no menos importants datos molt dignes de tenirse en compte sobre la manera de conduhir la yerema, modo d' obtenir bons vins negres, blancs y rosats, y cuidades de que deuen ser objecte los cellers; segons instruccions que al objecte donan los més pràctichs é intelijents viticultors d' Espanya y Fransa; tot ab lo fi d' obtenir lo millor rendiment possible del vi, pera que pugua compensar los costosos sacrificis que requereix la plantació de la nova vinya.

Forma aquest llibre un volum en octau de més de 400 páginas en bon paper y clara impressió, enquadrnat a la holandesa y s' ven en aquesta Imprenta, al preu de UNA PESSETA.

Servey dels trens de viatjers

De Mora a Reus

SORTIDA		ARRIBADA	
4:19 m.	tren de mercancias ab cotxes de 3. ^a classe	7:54 m.	
5:45 m.	tren exprés ab cotxes de 1. ^a classe	7:01 m.	
8:44 m.	tren mercancias cotxes de 2. ^a y 3. ^a classe	12:31 t.	
11:02 t.	tren correo ab cotxes de 1. ^a , 2. ^a y 3. ^a classe	1:53 t.	
5:23 t.	tren de mercancias ab cotxes de 3. ^a classe	8:48 n.	

De Reus a Mora

SORTIDA		ARRIBADA	
7:01 m.	tren de mercancias ab cotxes de 3. ^a classe	9:49 m.	
1:26 t.	tren correo ab cotxes de 1. ^a , 2. ^a y 3. ^a classe	3:14 t.	
3:28 t.	tren de mercancias ab cotxes de 3. ^a classe	6:29 t.	
7:03 n.	tren de id. ab cotxes 2. ^a y 3. ^a classe	10:06 n.	
9:23 n.	tren exprés ab cotxes de 1. ^a classe	10:31 n.	

De Reus a Barcelona

SORTIDA		ARRIBADA	
4:43 m.	tren correo ab cotxes de 1. ^a , 2. ^a y 3. ^a classe (1)	8:22 n.	Línea Vilanova
4:43 m.	" " " " " " " " " " " " " " " "	9:44 m.	" Vilafranca
7:09 m.	tren exprés ab cotxes de primera classe	9:21 m.	
1:01 t.	tren de mercancias ab cotxes 2. ^a y 3. ^a classe	7:34 n.	
1:59 t.	tren correo ab cotxes de 1. ^a , 2. ^a y 3. ^a classe	5:08 t.	
6:35 t.	tren mixto ab cotxes de 2. ^a classe (2)	10:13 n.	

De Barcelona a Reus

SORTIDA		ARRIBADA	
5:25 m.	tren mixto ab cotxes de 2. ^a y 3. ^a classe (3)	10:17 m.	Línea Vilafranca
9:51 m.	tren correo ab cotxes de 1. ^a , 2. ^a y 3. ^a classe	1:04 t.	
11:15 m.	tren mercancias ab cotxes de 2. ^a y 3. ^a classe	6:35 t.	
1:55 t.	tren correo ab cotxes de 1. ^a , 2. ^a y 3. ^a classe	5:31 t.	
7:02 t.	tren exprés ab cotxes de 1. ^a classe	9:45 n.	

Reus 1 de Juliol de 1899.

- (1) Traspòrt a Sant Vicens.
- (2) Idem a Roda y Sant Vicens
- (3) Idem a Sant Vicens y Roda.

ASCENSORES-SIVILLA Hidráulicos y Eléctricos MONTA-CARGAS Y MONTA-PLATOS

APARATOS MOVIDOS POR MOTOR DE VAPOR, DE GAS Y A BRAZO

ELEVADORES DE TODOS SISTEMAS

MUNAR Y GUITART

S. en C. INGENIEROS Y ARQUITECTOS

LIBERTAD, 1, MADRID

La casa construye y tiene funcionando aparatos elevadores de todos los sistemas conocidos, como son los de equilibrio superior, equilibrio inferior, hidrostático, fanticulares, de compensador, eléctrico, hidroeléctrico, mecánicos, a brazo, etc. que se describen en el CATALOGO GENERAL DE LA CASA.

Se facilitan Catálogos y Presupuestos

Invitación para participar a la próxima GRAN LOTERÍA DE DINERO.

500,000

MARCOS

ó aproximadamente

PEETAS 750.0000

como premio mayor pueden ganarse en caso mas feliz en la nueva gran Loteria de dinero garantizada por el Estado de Hamburgo

ESPECIALMENTE:

1	Premio á M	300000
1	Premio á M	200000
1	Premio á M	100000
2	Premios á M	75000
1	Premio á M	70000
1	Premio á M	65000
1	Premio á M	60000
1	Premio á M	55000
2	Premios á M	50000
1	Premio á M	40000
1	Premio á M	30000
2	Premios á M	20000
26	Premios á M	10000
56	Premios á M	5000
106	Premios á M	3000
208	Premios á M	2000
812	Premios á M	1000
1518	Premios á M	400
36952	Premios á M	155
19490	Premios á M	300, 200,
134, 104, 100, 73, 45, 21		

La Loteria de dinero bien importante autorizada por el Alto Gobierno de Hamburgo y garantizada por la Hacienda pública del Estado, contiene **billetes 1.18.000** de los cuales **59.180** deben obtener premios con toda seguridad.

Todo el capital incl. 58820 billetes gratuitos importa

Marcos 11,764.525

PESETAS 18.000.000

La instalación favorable de esta Loteria está arreglada de tal manera, que todos los arriba indicados 59.180 premios hallarán seguramente su decisión en 7 clases sucesivas.

El premio mayor de la primera clase es de marcos 50.000, de la segunda 55.000, asciende en la tercera a 60.000, en la cuarta a 65.000, en la quinta a 70.000 en la sexta a 75.000 y en la séptima clase podria en caso mas feliz eventualmente importar 500.000, especialmente 300.000, 200.000 marcos etc.

La casa infrascrita invita por la presente a interesarse en esta gran loteria de dinero. Las personas que nos envian sus pedidos se servirán añadir a la vez los respectivos importes en billetes de Banco, libranzas de G-ro Mutuo, estendidas a nuestra orden, giradas sobre Barcelona o Madrid, letras de cambio facil a cobrar, ó en sellos de correo.

Para el sorteo de la primera clase cuesta:

- 1 BILLETE ORIGINAL ENTERO. PESETAS 9.—
- 1 BILLETE ORIGINAL MEDIO. PESETAS 4,50

El precio de los billetes de las clases siguientes, como tambien la instalación de todos los premios y las fechas de los sorteos, en fin todos los pormenores se verá del prospecto oficial.

Cada persona recibe los billetes originales directamente que se hallan provistos de las armas del Estado, como tambien el prospecto oficial. Verificado el sorteo, se envia a todo interesado la lista oficial de los números agraciados, prevista de las armas del Estado. El pago de los premios se verifica segun las disposiciones indicadas en el prospecto y bajo garantía del Estado. En caso que el contenido del prospecto no convenia a los interesados, los billetes podrán devolverse pero siempre antes del sorteo y el importe remitido será restituido. Los pedidos deben remitirse directamente lo mas pronto posible pero siempre antes del

20 de Octubre de 1899
Valentin y Comp.

Expediduria general de loterias
HAMBURGO
ALEMANIA.

Para orientarse se envia gratis y franco el prospecto oficial a quien lo pida